

УДК 687.53:7.012

DOI <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2024.34.20>

ЕСТЕТИЧНІ ПРИНЦИПИ ГЕОМЕТРІЇ В АВТОРСЬКІЙ ЗАЧІСЦІ ВІДАЛА САССУНА

Браїлко Ігор Анатолійович

аспірант кафедри дизайну і технологій,
Київський національний університет культури і мистецтв, Київ, Україна,
e-mail: igorestel@gmail.com, orcid: 0000-0002-9322-5158

Анотація. Мета статті: систематизувати розмаїття форм зачісок В. Сассуна, виявити основні авторські формотворчі прийоми і засоби.

Методологія. Для досягнення поставлених цілей було застосовано методи аналізу, синтезу, аналогії; методи образно-стилістичного та формального аналізу.

Результати. Розглянуто творчу спадщину видатного британського дизайнера зачіски Відала Сассуна. Основна увага дослідження спрямована на аналіз формотворення зачіски. На основі найхарактерніших зразків зачісок В. Сассуна 1960-х рр. проаналізовано формотворчі авторські принципи майстра, серед яких: геометрія, співвідношення з анатомічною структурою обличчя; джерела натхнення – архітектура Баухаузу та інші зразки модернізму; композиційні засоби виразності – асиметрія, навскісні лінії, діагоналі, кути; філософія та спосіб догляду – «мити і носити», самостійне укладання. З'ясовано, що найхарактернішими зразками зачісок від В. Сассуна є боб «п'ять точок», симетричний та асиметричний «боб» короткої та середньої довжини, симетричне та асиметричне каре короткої та середньої довжини, стрижки «піксі» та Goddess.

Наукова новизна. Вперше у мистецтвознавчих дослідженнях з дизайну проведено аналіз творчості британського дизайнера зачіски Відала Сассуна, проаналізовано художні підходи у формотворенні, що дозволили майстру втілити ідею подібності зачіски з геометричними формами архітектури Баухаузу.

Практична значущість. Матеріали дослідження можуть бути використані у викладанні курсів з історії перукарського мистецтва та дизайну. Спадщина В. Сассуна є вагомою сторінкою історії перукарського мистецтва, а також потужним джерелом натхнення для сучасної практики у створенні варіативних стрижок «боб» і «каре».

Ключові слова: дизайн зачіски, формотворення, геометрія, симетрія, формотворчі засоби і прийоми, модернізм.

ВСТУП

Однією з ключових постатей мистецтва зачіски другої половини ХХ ст. був британський майстер Відал Сассун (1928–2012). Його називають законодавцем зачіски, художником, ремісником, людиною, що змінила світ за допомогою ножиць, найвідомішим перукарем всіх часів. Спадщина майстра представлена багатьма досягненнями: глобальним

підприємством салонів і засобів для волосся, школою дизайну зачіски, і найважливіше – геометричними універсальними формами зачісок, які жінки могли підтримувати і укладати самостійно за принципом «вимила і пішла» на відміну від трудомістких зачісок у салонах краси. Творчість В. Сассуна представляє інтерес не лише для історичного аналізу, – його авторські прийоми часто переосмислюються

сучасними дизайнерами та подаються в нових інтерпретаціях, а інколи відтворюються в незмінному вигляді.

АНАЛІЗ ПОПЕРЕДНІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Серед видань, що розкривають творчий шлях В. Сассуна, в першу чергу слід назвати праці, співавтором яких є сам дизайнер. Так, у 2012 р. вийшло у світ видання «Як одна людина змінила світ за допомогою ножиць» авторства В. Сассуна та його продюсера Майкла Гордона [15]. Йдеться про його унікальні та знакові стрижки для таких модниць, як Грейс Коддінгтон та Міа Ферроу, які проклали новий шлях до ідеалів жіночої краси. Поєднуючи модні фотографії та спогади Сассуна і членів його мистецького кола, таких як Девід Бейлі, Теренс Донован і Мері Квант, автори розповіли про зусилля однієї людини, спрямовані на трансформацію стилю та радикальні зміни, спричинені прогресивною модою.

Починаючи з 1970-х рр., В. Сассун пов'язав свою продукцію зі зростаючим загальним інтересом до здорового способу життя. Разом зі своєю тодішньою дружиною Беверлі та колишньою редакторкою *Vogue* Каміллою Дюе дизайнер написав книгу «Рік краси та здоров'я», що стала бестселером 1975 року. Були представлені зображення топ-моделей і актрис, які демонструють його просте і довершене мистецтво волосся [13].

У виданні лондонського музею Вікторії й Альберта «Волосся і мода» автори К. Кокс і Л. Віддоуз розглядають волосся як моду, а мода, на їх думку – це волосся, – захопливі симбіотичні взаємини. Авторки виклали історичний розвиток цих взаємин і приділили особливу увагу ключовим стрижкам, серед яких «боб» Відала Сассуна, а також й іншим формам, таким як образ довговолосих хіпі 1960-х рр., особливостям фарбування волосся тощо. Текст підкріплений роботами провідних фотографів з революційних модних фотосесій, а також спеціально замовлених фотосесій. Стрижки та зачіски, як показують авторки, – це не просто вторгнення в приборкання волосся і його відповідність, а живе, зростаюче втілення культурних кодів і смислів, здатне перетворити людину на «ходячий витвір мистецтва» [7].

Ще в одній своїй книзі «Дні гарного волосся: історія британського перукарського мистецтва» авторка К. Кокс представила змістовну історію не лише британської, а й європейської перукарської індустрії, в якій форми зачісок В. Сассуна посідають помітне місце [7]. Зазначимо, що авторка є професоркою історії культури Лондонського університету

мистецтв, провідним авторитетом у галузі моди, чії роботи досліджують взаємозв'язок між модою, красою і культурою, а також вона є консультантом з культурних тенденцій у компанії Vidal Sassoon.

При вивченні авторських рішень зачісок В. Сассуна важливу роль грають статті істориків і фешн-журналістів, зокрема, Р. Вістрича «Спадщина Відала Сассуна» [20]; Л. Нівен-Рілліпс «Відал Сассун: данина красі» [11]; К. Ліндбергс «Відал Сассун» [10] та ін. Відстежити етапи становлення майстра дозволяє насичений фактами документальний фільм «Відал Сассун» (директор К. Тепер, США), знятий ще за життя майстра у 2010 р. [16]. Як бачимо, спадщина майстра представлена в біографічних виданнях та у фешн-аналітиці. По сьогоднішній день не відбулося осмислення формотворення зачіски В. Сассуна на науковій основі, попри те, що до його творчості звертаються сучасні майстри.

МЕТА дослідження – систематизувати розмаїття форм зачісок В. Сассуна, виявити основні авторські формотворчі прийоми і заСОБИ.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ОБГОВОРЕННЯ

Відал Сассун привніс у стрижку суттєві формотворчі новації наприкінці 1950-х – на початку 1960-х рр., запропонувавши рішення, що відрізнялося від попередніх традицій зачісок із високо піднятим волоссям і позбавив жінок від необхідності щотижня відвідувати салон і використовувати бігуді. Майстр надав волосся своїх клієнток геометричних форми з гострими кутами, що доповнювало структуру обличчя. За такою зачіскою було легко доглядати і підтримувати її у належному вигляді; зачіска сприяла молодіжній революції в моді, стверджувала природний вигляд волосся. Мода на зачіску Сассуна охопила спочатку Лондон, а потім, у 1960-ті рр. Америку і решту світу.

Перший незвичний образ В. Сассун розробив у 1957 р.: композиція асиметричної стрижки спиралася на п'ять точок, будучи модифікованою версією класичного «боба», який буде визначати моду 1960-х років. «У мене була ідея: якщо я правильно попрацюю над цими кутами голови, у мене вийде щось особливе... Це була геометрично найскладніша річ, яку я коли-небудь робив», – сказав він в інтерв'ю Т. Гроссу з *Fresh Air* у 2011 р. [12].

Однією з його перших клієнток була провідна дизайнерка Великої Британії Мері Квант, яка створила мініспідницю (рис.1). У 1964 р. вона постриглась у свого колеги

і стала називати його «Шанель волосся» [12]. Дизайнери зберігали професійні і дружні стосунки протягом всього життя (рис.2). Нова стрижка стала відомою як «боб Квант», або «стрижка Квант», або просто «Квант»; спочатку фото зі стрижкою з'явилися в британському та американському *Vogue*, а після цього на сторінках журналів мод по всьому світу.

Креативна директорка американського журналу «*Vogue*» також висловила своє бачення інновацій: «Він змінив те, як усі дивляться на волосся. До Сассуна все було тільки начісуванням і лакуванням; вся справа була в тому, щоб зробити зачіску високою і штучною. Раптом ти можеш запустити пальці у волосся!» [16].

Пеггі Коддінгтон, яка була моделлю В. Сассуна з 1960-х рр. і залишалась нею протягом життя, носила оригінальну версію типового стилю п'ятиточкової форми: обтислий, гладенький «шолом» із W-подібним вирізом на потилиці і загостреними шипами перед кожним вухом (рис. 3–4). «Він не створив це для мене; він створив це на мені. Це був

екстраординарний монтаж, з тих пір ніхто не покращив його», – казала П. Коддінгтон [16].

Джерелом натхнення для майстра була сучасна для його часу архітектура. Про це він говорить у документальному фільмі: «Я не хотів робити стрижки так, як це робили до мене. Просто не хотів, не міг. Я прагнув знайти у перукарському мистецтві нову форму. Робота перукаря – це мистецтво. ... Коли я вивчав зарубіжну архітектуру – я бачив нові форми, інший дизайн. Я розумів, що дизайнеру зачісок також належить змінитися. Мене надихала чарівна архітектура: Баухауз, наприклад.

Я вважаю зачіску подібною до геометрії: кути, будова обличчя, брови, асиметричні форми, – аби відповідало обличчю і його кістковій будові. Це було розставання зі старомодним стилем. ...Я хотів видалити все зайве і прийти до простого градування і дизайну. На це пішло дев'ять років – з 1954-го до 1963-го» [18].

Про геометрію, як основу формотворення стрижок В. Сассуна, пише Б. Вебер: «Для пана Сассуна стрижка була головною – практично

Рис. 1. В. Сассун під час виконання зачіски Мері Квант. Велика Британія, 1964 [12]

Рис. 2. В. Сассун з колегою і другом Мері Квант. США, 2009 [11]

Рис. 3. Асиметричний «боб». Супермодель Пеггі Моффітт, 1960-ті рр. [10]

Рис. 4. В. Сассун з Пеггі Моффітт. 2012 [11]

єдиною справою, і він надавав волоссю своїх клієнтів геометричних форм і гострих кутів, щоб доповнити структуру їхнього лицьового скелета». Автор наводить і слова самого дизайнера: «Коли я подивився на архітектуру, структуру будівель, які зводили в усьому світі, я побачив зовсім інший вигляд за формою. Я вважав, що перукарське мистецтво безумовно має змінюватися. Для мене волоссю означало геометрію, кути, вирізання нерівних форм, якщо це підходить для даного обличчя і структури кістки» [19]. Концепція зачіски майстра представлена в Табл. 1. Одним із знакових образів В. Сассуна була «п'ятиточкова» або «п'ятикутна стрижка», в основі якої коротка стрижка під гострим кутом на потилиці і довших шарах спереду (а, б, в). Цей стиль був розроблений, щоб підкреслити вилиці і лінію підборіддя, і часто поєднувався зі сміливим графічним макіяжем і авангардною модою. Джерелами натхнення – архітектурні споруди: Будівля Isokon в стилі архітектури Баухауз, спроектована архітектором-авангардистом Уеллсом Коутсом, Лондон, 1934 (табл. 1, г) та Музей американського мистецтва, спроектований архітектором Баухауса Марселем Брейером, Нью-Йорк, 1964 (табл. 1, д).

Протягом тривалих авторських експериментів майстром створено чимало варіацій

форми з п'ятьма композиційними точками. У табл. 2 систематизовано основні авторські рішення В. Сассуна:

а) Стрижка «боб» симетричної довжини з боковим проділом, представлена актрисою Ненсі Кван на сторінках журналу Vogue 1968 р.;

б) Стрижка «боб» симетричної довжини, образ доповнено сонцезахисними окулярами ексклюзивного дизайну Олчвера Голдсмита для Відала Сассуна;

в) Стрижка «боб» коротка, представлена моделлю Грейс Коддінгтон у 1965 р.;

г) Асиметричний стиль В. Сассуна демонструвала модель Даная Брук у 1964 році;

д) Градуйований «боб» представлено моделлю Грейс Коддінгтон у 1963 році;

е) Зачіска в стилі грецької богині або зачіска Goddess стала відомою завдяки залученню актриси Джейн Джонс у 1967 році;

ж) Зачіска «пиксі» відома також через ім'я актриси Міа Ферроу, (або знаменита стрижка під ельфа), виконана для фільма «Дитина Розмарі» 1968 року. У якості перукаря перед зйомками фільму В. Сассуна запросив режисер Роман Поланскі, який вже раніше використовував лондонський салон майстра для зйомок фільму «Відраза» з Катрін Денюв у головній ролі. Участь Сассуна супроводжували висвітленням у засобах масової

Таблиця 1

Концепція зачіски Відала Сассуна

Принципи формотворення	Джерела натхнення	Композиційні засоби виразності	Філософія	Спосіб догляду
геометрія, співвідношення з анатомічною структурою обличчя	архітектура Баухаузу та інших зразків модернізму	асиметрія, навскісні лінії, діагоналі, кути	«мити і носити»	самостійне укладання
а, б, в) П'ятиточкова стрижка «боб» [11], 1965 р.				
г) Будівля Isokon в стилі архітектури Баухауз, спроектована архітектором-авангардистом Уеллсом Коутсом. Лондон, 1934		д) Музей американського мистецтва, спроектований архітектором Баухауса Марселем Брейером. Нью-Йорк, 1964		

інформації, що викликало сенсацію; коротка версія стрижки стала візитною картою М. Ферроу, а фільм виявився для Сассуна прекрасною рекламою.

з) Симетричне каре, продемонстроване в образі актриси Джойс Блер для фільма «Будь моїм гостем» 1965 року;

к) Варіація на тему «боб А-силуета» – на основі видовженого волосся асиметричної композиції 1967 року.

Головною особливістю зачіски від Сассуна була «салонна пам'ять»: волосся відмінно зберігало і за день, і за місяць після

відвідування перукарні. Підхід автора до укладання волосся ґрунтувався на його вірі у важливість простоти й елегантності. Він був відомий своєю ретельною увагою до деталей і здатністю створювати функціональні і красиві зачіски. За ним назавжди закріпився мінімалістський модерністський стиль, у якому підкреслювали чисті лінії, сміливі форми і монохромні кольори.

В. Сассун відкрив салони в Англії і Сполучених Штатах Америки, розробив лінію шампунів і засобів для укладки, що носять його ім'я. Його рекламний слоган звучав так:

Таблиця 2

Основні авторські рішення стрижок В. Сассуна

а) Стрижка «боб». Модель Ненсі Кван. Vogue, 1968 [16]

б) Стрижка «боб»; окуляри О. Голдсмита для В. Сассуна, 1972. [16]

в) Стрижка «боб». Модель Грейс Коддінгтон, 1965 [16]

г) Асиметричний стиль В. Сассуна. Модель Даная Брук, 1964. [11]

д) Градуйований «боб». Модель Грейс Коддінгтон, 1963. [11]

е) Зачіска в стилі грецької богині, або зачіска Goddess. Актриса Джейн Джонс, 1967 [11]

ж) Зачіска «піксі». Актриса Міа Ферроу для фільма «Дитина Розмарі». 1968 [10]

з) Образ актриси Джойс Блер для фільму «Будь моїм гостем», 1965 [10]

к) Варіація на тему «боб А-силуета». 1967 [12]

«Якщо ви погано виглядаєте, ми погано виглядаємо». Перукар також заснував Академію Відала Сассуна, щоб навчити стилістів-початківців створювати стрижки з урахуванням структури кісток клієнта. У 2006 році академії існували в Англії, США та Канаді.

Вплив В. Сассуна сьогодні можна побачити в роботах багатьох дизайнерів і будинків моди, які продовжують черпати натхнення в його позачасовій естетиці. В академії Сассуна представлено інноваційні рішення на основі поєднання форм стрижки видатного майстра з технологією лазерного фарбування волосся. На рис. 5 – варіація стрижки «боб»: офарбовані лазером кольорові лінії підкреслюють деталі класичних форм відомої стрижки. «Як і у кожній стрижки Sassoon, у неї є захоплююча передісторія, на цей раз від міжнародного креативного директора Марка Хейса: «Нас надихнули аерографія кібер-лисиць Філіпа Касла і Майкла Інглиша, піонерів пост-попа Англії, та еротична яскравість модельєра Ентоні Прайса» [17].

Рис. 5. Стрижка з «лазерної колекції» 2017 р. Творча група Sassoon під керівництвом Марка Хейса [17]

Рис. 6. Стрижка з колекції «Нова сила». Творча група Sassoon під керівництвом Марка Хейса [14]

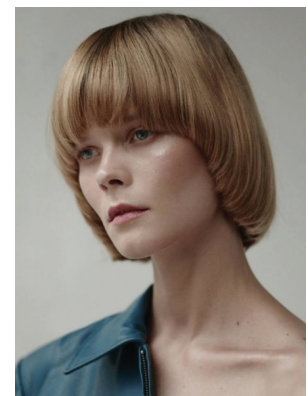

Рис. 7. Українська модель Ірина Кравченко зі стрижкою в стилі Sassoon [9]

Натхнення для створення образу на рис. 6 за словами М. Хейса – з диких місць, з конструктивізму і наукової фантастики ХХ ст., таким чином, футуристичні образи можуть процвітати і в наш час. Всі ці ідеї взаємодіють в колекції «Neue Kraft» від Sassoon, та виражають ідею, співзвучну видатному В. Сассуну про те, що геометрія та такі її властивості, як різкість і суворість можуть бути виразними. Neue Kraft пропонує нову техніку стереометричної стрижки – системи, яка генерує форми, що перекриваються і перетинаються, створюючи динамічний рух. Волосся в цій колекції має сміливі, розрізнені лінії, які обрамляють голову, створюючи різючі форми, а пропорції спотворюються, створюючи напругу між короткими і довгими, жорсткими і м'якими, важкими і легкими. Результат – не що інше, як витвір мистецтва [14].

Серед українських моделей один із варіантів стрижки В. Сассуна представила в своєму портфоліо Ірина Кравченко [9], відома участю в показах і рекламних кампаніях Valentino, Prada, Hugo Boss та ін.

ВИСНОВКИ

Отже, спадщина В. Сассуна є вагомою сторінкою історії перукарського мистецтва а також потужним джерелом натхнення у створенні варіативних стрижок «боб» і «каре». Створені у 1963 р. стрижки «боб», «п'ять кінчиків» та інші встановили нові стандарти в перукарському мистецтві, започаткувавши рух серед жінок в усьому світі, які прагнуть наслідувати культовий образ. Форми стрижок дала жінкам свободу зберігати модну зачіску, яка не потребує особливого догляду, що є ключовим елементом, що пояснює її широке поширення. У дослідженні встановлено,

що загалом стиль Відала Сассуна характеризується мінімалізмом та рисами модернізму, вирізняється точністю, простотою й елегантністю. Його новаторський підхід до укладання волосся і моди справив тривалий вплив на індустрію, а його спадщина сьогодні продовжує надихати перукарів і модельєрів по всьому світу.

ЛІТЕРАТУРА

[1] Борщ І. П. Формування умінь комп'ютерного моделювання у майбутніх фахівців-дизайнерів зачіски та макіяжу: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Київ :

Київський університет імені Бориса Грінченка, 2012. 297 с.

[2] Гутиря Л. Г. Сучасна перукарська справа. Харків : Фоліо, 1997. 464 с.

[3] Костюк О. П. Зачіска як культурно-антропологічний феномен у контекстах ініціації: дис. ... канд. філософ. н. : 09. 00. 04 / Харків : Харківський нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди, 2019. 226 с.

[4] Кузнецова О. П. Способи формування дизайнерського світогляду у студентів спеціальності 5.02020702 "Перукарське мистецтво та декоративна косметика". *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*, 2014. № 5(2). С. 55–65.

[5] Міненко О. А. Сучасні тенденції дизайну в перукарському мистецтві. *Збірник доп. всеукр. наук.-практ. конф.* (17 трав. 2018 р., м. Запоріжжя). Запоріжжя : Вид-во Хортицької національної академії, 2018. С. 188–189.

[6] Шмегельська Ю.В. Пастиж : навч. метод. посіб. Біла Церква, 2013. 64 с.

[7] Cox C. Good Hair Days : A History of British Hairdressing Paperback. Quartet Books Ltd, 1999. 278 p.

[8] Cox C. Widdows L. Hair and Fashion. V&A Publications. 128 p.

[9] IRINA KRAVCHENKO. David Razzano Makeup, 2005. URL: <https://www.davidrazzano.com/hirvyhue93r9k2dnn65i0z6goy456z>

[10] Lindbergs K. Vidal Sassoon 1928–2012. URL: <https://cinebeats.wordpress.com/2012/05/10/vidal-sassoon-1928-2012/>

[11] Niven-Phillips L. Vidal Sassoon: Beauty Tribute. URL: <https://www.vogue.co.uk/gallery/vidal-sassoon-hairstyles-and-haircuts-photo-tribute>

[12] Remembering Vidal Sassoon, An Iconic Hairdresser. URL: <https://www.npr.org/2012/05/18/152822199/remembering-vidal-sassoon-an-iconic-hairdresser>

[13] Sassoon B., Sasson V., Duhe C. A Year of Beauty & Health Hardcover. Simon & Schuster, 1976. 288 p.

[14] Sassoon neue kraft collection. URL: <https://behindthechair.com/collections/sassoon-neue-kraft-collection/>

[15] Sassoon V., Gordon M. Vidal Sassoon: How One Man Changed the World with a Pair of Scissors. Rizzoli, 2012. 168 p.

[16] Vidal Sassoon. URL: <https://www.formidablemag.com/vidal-sassoon/>

[17] Vidal Sassoon laser collection, 2017. URL: <https://behindthechair.com/collections/vidal-sassoon-laser-collection/>

[18] Vidal Sassoon: The Movie. Written & Directed by Craig Teper. United States : Tribeca Film Festival, 2010. URL: <https://www.imdb.com/title/tt1649433/>

[19] Weber B. Vidal Sassoon, Hairdresser and Trendsetter. URL: <https://www.nytimes.com/2012/05/10/fashion/vidal-sassoon-hairdresser-and-trendsetter-dies-at-84.html>

[20] Wistrich R. The Legacy of Vidal Sassoon. The Brussels Journal. URL: <https://www.brusselsjournal.com/node/4942>

REFERENCES

[1] Borshch, I.P. (2012). Formuvannia umin kompiuternoho modeliuвання u maibutnikh fakhivtsiv-dyzaineriv zachisky ta makiiazhu [Formation of computer modeling skills of future hair and make-up specialists-designers]. *Candidate's thesis*. Kyiv: Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University. 297 p. [in Ukrainian].

[2] Hutyria, L.H. (1997). *Suchasna perukarska sprava [Modern hairdressing]*. Kharkiv : Folio. 464 p. [in Ukrainian].

[3] Kostiuk, O.P. (2019). Zachiska yak kulturno-antropolohichniy fenomen u kontekstakh initsiatsii [Hairstyle as a cultural and anthropological phenomenon in the context of initiation]. *Candidate's thesis*. Kharkiv: H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, 226 p. [in Ukrainian].

[4] Kuznietsova, O.P. (2014). Spособy formuvannia dyzainerskoho svitohliadu u studentiv spetsialnosti 5.02020702 "Perukarske mystetstvo ta dekoratyvna kosmetyka" [Ways of a design worldview formation among students of the specialty 5.02020702 "Hairdressing and decorative cosmetics"]. *Bulletin of Taras Shevchenko Luhansk National University. Pedagogical sciences*. № 5(2). pp. 55–65. [in Ukrainian].

[5] Minenko, O.A. (2018). Suchasni tendentsii dyzainu v perukarskomu mystetstvi [Modern design trends in hairdressing] : *zbirnyk dop. vseukr. nauk.-prakt. konf.* (m. Zaporizhzhia, 17 trav. 2018 r.). Zaporizhzhia : Vyd-vo Khortytskoi natsionalnoi akademii. P. 188–189. [in Ukrainian].

[6] Shmehelska, Yu.V. (2013). *Pastyzh [Pastige]: navch. metod. posib. Bila Tserkva*. 64 p. [in Ukrainian].

[7] Cox, C. (1999). Good Hair Days: A History of British Hairdressing. London, United Kingdom: Quartet Books Ltd. 278 p. [in English]

[8] Cox, C. Widdows L. (2005). Hair and Fashion. London, United Kingdom: V&A Publications. 128 p. [in English]

[9] Irina Kravchenko (2024). David Razzano Makeup. Retrieved from: <https://www.davidrazzano.com/hirvyhue93r9k2dnn65i0z6goy456z> [in English]

[10] Lindbergs, K. (2012). Vidal Sassoon 1928–2012. Retrieved from: <https://cinebeats.wordpress.com/2012/05/10/vidal-sassoon-1928-2012/> [in English]

[11] Niven-Phillips, L. (2012). Vidal Sassoon: Beauty Tribute. British Vogue website. Retrieved from: <https://www.vogue.co.uk/gallery/vidal-sassoon-hairstyles-and-haircuts-photo-tribute> [in English]

[12] Remembering Vidal Sassoon, An Iconic Hairdresser (2012). Retrieved from: <https://www.npr.org/2012/05/18/152822199/remembering-vidal-sassoon-an-iconic-hairdresser> [in English]

[13] Sassoon, B., Sasson, V., & Duhe, C. (1976). A Year of Beauty & Health. New York, USA: Simon & Schuster. 288 p. [in English]

[14] Sassoon neue kraft collection (2017). Retrieved from: <https://behindthechair.com/collections/sassoon-neue-kraft-collection/> [in English]

[15] Sassoon, V., & Gordon M. (2012). Vidal Sassoon: How One Man Changed the World with a Pair of Scissors. New York, USA: Rizzoli. 168 p. [in English]

[16] Vidal Sassoon (2023). Formidable Magazine website. Retrieved from: <https://www.formidablemag.com/vidal-sassoon/> [in English]

[17] Vidal Sassoon laser collection (2017). Retrieved from: <https://behindthechair.com/collections/vidal-sassoon-laser-collection/> [in English]

[18] Vidal Sassoon: The Movie (2010). Written & Directed by Craig Teper. United States: Tribeca Film

Festival. Retrieved from: <https://www.imdb.com/title/tt1649433/> [in English]

[19] Weber, B. (2012). Vidal Sassoon, Hairdresser and Trendsetter. Retrieved from: <https://www.nytimes.com/2012/05/10/fashion/vidal-sassoon-hairdresser-and-trendsetter-dies-at-84.html> [in English]

[20] Wistrich, R. (2012). The Legacy of Vidal Sassoon. The Brussels Journal. Retrieved from: <https://www.brusselsjournal.com/node/4942> [in English]

ABSTRACT

Brailko I. Aesthetic principles of geometry in the author's hairstyle by Vidal Sassoon

The aim of the article is to systematise the variety of forms of hairstyles by V. Sassoon, to identify the main author's formative techniques and means.

***Methodology:* analysis, synthesis and analogy methods and figurative, stylistic and formal analysis methods have been used to achieve the set goals of the study.**

***Results.* The article considers the creative heritage of the outstanding British hairstyle designer Vidal Sassoon. The main focus of the study is on the hairstyle formation analysis. Such formative author's principles as geometry, correlation with the anatomical structure of the face; inspiration sources – Bauhaus architecture and other examples of modernism; expression compositional means – asymmetry, oblique lines, diagonals, angles; philosophy and care method – 'wash and wear', self-styling, have been analysed based on the most characteristic hairstyle samples of the 1960s by W. Sassoon. The five-point bob, symmetrical and asymmetrical bob of short and medium length, symmetrical and asymmetrical lob of short and medium length, pixie and Goddess haircuts have been highlighted in the study as the most characteristic hairstyles by V. Sassoon.**

***The scientific novelty.* The work of the British hairstyle designer Vidal Sassoon and the artistic approaches to formation that allowed the master to embody the idea of hairstyle similarities with the geometric forms of Bauhaus architecture have been evaluated and examined for the first time in art history research on design.**

***Practical significance.* The research materials can be used in lecturing courses on the history of hairdressing and design. The legacy of V. Sassoon is a significant page in the hairdressing history and a powerful source of inspiration for contemporary practice in variable bob and lob haircuts creation.**

***Keywords:* hairstyle design, formation, geometry, symmetry; formative tools and techniques, modernism.**

AUTHOR'S NOTE:

***Brailko Ihor*, Postgraduate Student at the Design and Technology Department, Kyiv National University of Culture and Arts, Kyiv, Ukraine, e-mail: igorestel@gmail.com, orcid: 0000-0002-9322-5158**